

Nieuwsbrief voor Wase erfgoedzorgers

December 2006 – nr. 2

Beste Wase erfgoedzorgers,

Het jaar nadert zijn einde. Voor we er even tussen uit gaan, geven we u graag het volgende nieuws mee. Eén van onze voornemens voor 2007 is alvast om deze nieuwsbrief op meer regelmatige basis te versturen. Nu onze website www.erfgoedcelwaasland.be online is, zal dat ook vlotter gaan. We hopen in ieder geval dat jullie ons allerhande nieuws en oproepen blijven doorsturen.

Onze kantoren zijn gesloten van 25 december t.e.m. 3 januari. Aarzel niet ons vanaf 4 januari opnieuw te contacteren met vragen, opmerkingen of berichten voor de nieuwsbrief (telefonisch op 03 776 65 93 en via mail op erfgoedcel@icwaas.be).

We willen graag van de gelegenheid gebruik maken om u te bedanken voor uw inzet voor het Waas erfgoed in 2006. We wensen u een fijne kerst en een schitterend 2007 toe ! In 2007 bouwen we graag opnieuw samen met u aan het behoud en de ontsluiting van het Wase erfgoed.

Met vriendelijke groeten,

Ellen, Elly en Ode

P.S. Deze nieuwsbrief wordt per mail of per post verstuurd naar Wase erfgoedzorgers die bij ons bekend zijn. Ken je iemand die deze nieuwsbrief ook wenst te ontvangen? Stuur hen deze nieuwsbrief door, zodat ze zich kunnen abonneren via erfgoedcel@icwaas.be of telefonisch op 03 776 65 93.

Inhoud

Inhoud

NIEUWS UIT DE ERFGOEDCEL

1. Nieuwe site www.erfgoedcelwaasland.be
2. Actieplan 2007
3. Erfgoeddag 2007 – Waaslander kiest zijn of haar favoriet erfgoed
4. Oproep: communicatie over Wase erfgoedactiviteiten
5. Toestellen mondelinge geschiedenis
6. Beeldbank Waasland – stand van zaken

NIEUWS UIT HET WAASLAND

7. Project Pavlo(v) van start
8. Nieuwe inventaris in het Archief de Bergeyck
9. Een dodelijke vergissing in de prijzen gevallen
10. Hertogelijke Heemkundige Kring Land van Beveren wordt 50 !
11. Oproep Waas zilver

12. Oproep heemkring Nieuwkerken: benamingen oud ambachtsmateriaal
13. Oproep Stedelijke Musea Sint-Niklaas: geneesheiligen
14. Erfgoedprijs Theo De Decker in Temse

ALGEMEEN ERFGOEDNIEUWS

15. Nieuwe site www.helpdesklokaalerfgoed.be
16. Digitale inventarisatie van collecties - DICE
17. Vrijwilligerswerking – interessante brochure
18. Studiedag digitale bewaring en ontsluiting van historische kranten
19. Basiscursus erfgoededucatie

NIEUWS UIT DE ERFGOEDCEL

1. Nieuwe site www.erfgoedcelwaasland.be

Sedert 1 december 2007 heeft de Erfgoedcel Waasland een eigen website. De site is nog in volle ontwikkeling. Alle mogelijke erfgoed informatie wordt er in de komende maanden op geplaatst. Verslagen en plannen over de interne werking van de Erfgoedcel Waasland zijn te vinden zijn in het onderdeel 'sector' uiterst rechts op de site.

2. Actieplan 2007

Voor 2007 staan er heel wat activiteiten op stapel. Wat we precies allemaal van plan zijn, vindt u in de [ingekorte versie van ons actieplan 2007](#) op de website.

3. Erfgoeddag 2007 – Waaslander kiest zijn of haar favoriet erfgoed

De inschrijvingsperiode voor de Erfgoeddag op zondag 22 april 2007 'Niet te schatten' is ondertussen afgelopen. [Uw lokale coördinator](#) kan nog aanpassingen aan de inschrijvingen doen t.e.m. 17 januari 2007.

De erfgoedcel zelf zal één activiteit organiseren: **Waaslander kiest zijn of haar favoriet erfgoed**. Deze gemeenschappelijke activiteit zal het favoriete erfgoed van een aantal 'gewone Waaslanders' in de kijker zetten. Verdere afspraken i.v.m. wie er voor welke gemeente gekozen wordt, maakt de erfgoedcel met de lokale coördinatoren. [Meer informatie en het volledige verslag van de voorbereidende vergadering vindt u op onze website.](#)

4. Oproep: communicatie over Wase erfgoedactiviteiten

Vanaf 2007 willen we op een professionele manier communiceren over alle erfgoedactiviteiten in het Waasland onder de vorm van een digitale nieuwsbrief (zeswekelijks) en een papieren nieuwsbrief (3 keer per jaar). **Voor deze nieuwsbrieven is het belangrijk dat we de juiste informatie doorkrijgen.** Daarom willen we onze oproep herhalen om ons op de hoogte te houden van jullie activiteiten.

Op onze website kan je een [testversie](#) bekijken van de **digitale nieuwsbrief voor het publiek**. We willen graag in maart een eerste papieren nummer klaar hebben. In deze papieren versie zullen ook een aantal artikeltjes enz. komen.

5. Toestellen mondelinge geschiedenis

De Erfgoedcel Waasland kocht 4 Sony minidisc-recorders en 1 Marantz solid-state recorder. Deze toestellen kunnen uitgeleend worden door alle erfgoedorganisaties en privé-personen die het erfgoed in het Waasland willen documenteren en/of onderzoeken. Het **uitlenen zelf is gratis**, we vragen enkel een waarborg van 20 euro. Een [formulier](#) voor het ontlenen en het [reglement](#) vindt u op onze website. Na uw aanvraag, kijken we welke toestellen beschikbaar zijn en krijgt u een bevestiging van uw reservatie.

Wilt u meer achtergrondinformatie over de **techniek van de mondelinge geschiedenis**?

Raadpleeg www.mondelingegegeschiedenis.be of raadpleeg de slides van de [cursus mondelinge geschiedenis op onze website](#).

6. Beeldbank Waasland – stand van zaken

Op 5 oktober vond een tweede bijeenkomst van de stuurgroep Beeldbank Waasland plaats.

Op [onze site](#) vindt u hiervan zowel de voorbereidende nota als het verslag.

De eerstvolgende vergadering is gepland op **donderdagavond 18 januari 2007**.

Eind februari is een eerste *thematentoonstelling* op de Beeldbank gepland rond '**oude ambachten**'.

NIEUWS UIT HET WAASLAND

7. Project Pavlo(v) van start

De vzw Diocesaan Schoolcomité Sint-Niklaas is er met de steun en de medewerking van het stadsarchief van Sint-Niklaas en de Erfgoedcel Waasland in geslaagd om in het kader van het archiefdecreet een projectsubsidie (39.000 euro) van de Vlaamse overheid te verkrijgen voor de culturele ontsluiting van het archief Sint-Jozef-Klein-Seminarie van Sint-Niklaas.

Pavlo(v) staat voor **Project Archivering binnen Vlaamse Onderwijsinstellingen**.

Het archief biedt archiefstukken die interessant zijn voor genealogen die op zoek zijn naar gegevens over oud-studenten of onderwijshistorici die meer willen weten over de positie van de school binnen het onderwijslandschap. Het project wil eveneens een methodologie ontwikkelen en een aantal basisrichtlijnen formuleren voor het archiefbeheer in scholen.

Meer informatie: Koen Verstraeten, archivaris, 03 780 71 59, archieff@sjks.be.

8. Nieuwe inventaris in het Archief de Bergeyck

Het archief van de grafelijke familie de Brouhoven de Bergeyck valt uiteen in vijf grote onderdelen. Deze vallen grosso modo samen met de archieven van de familie de Brouhoven de Bergeyck en vier andere adellijke families waarmee de Bergeycks verwant geraakten. Het vijfde en zeer omvangrijke deelarchief bevat de bescheiden van **de familie de Visscher de Celles**. Dit deelarchief bevat vooral bronnenmateriaal i.v.m. de (inter)nationale geschiedenis en die van de Tachtigjarige Oorlog, die zich deels afspeelde op het grondgebied van het huidige groot-Beveren.

Stefanie Audenaert maakte een tweedelige **inventaris** van dit deelarchief. Het eerste deel bevat de eigenlijke inventaris, het tweede allerlei genealogische informatie. Deze inventaris is net als de andere inventarissen te raadplegen in de leeszaal van het Archief de Bergeyck.

Meer informatie op 03 775 70 40 of archiefdienst@beveren.be.

9. Een dodelijke vergissing in de prijzen gevallen!

Het erfgoedproject 'Een dodelijke vergissing' is bekroond bij de tweejaarlijkse erfgoedprijs van door de provincie Oost-Vlaanderen. De Prijs voor Cultureel Erfgoed bekroont een persoon of een vereniging die zich bijzonder verdienstelijk gemaakt heeft bij het ontsluiten, onderhouden of herbestemmen van waardevol materiaal erfgoed. De nadruk ligt daarbij op de maatschappelijke integratie van dat erfgoed. Uit veertien inzendingen duidde de jury een winnaar en twee eervolle vermeldingen aan. Winnaar is het erfgoedhuis uit Oosterzele. 'Een dodelijke vergissing: het bombardement van 11 mei 1944 op Lokeren' kreeg een **eervolle vermelding**. Dit initiatief van de *Lokerse Cultuurraad*, bestond uit een tentoonstelling, wandeling en publicatie. Het verzamelde fotomateriaal en de getuigenissen zijn overgedragen aan het Stadsarchief Lokeren.

Proficiat aan de initiatiefnemers!

10. Hertogelijke Heemkundige Kring Land van Beveren wordt 50 !

De Hertogelijke Heemkundige Kring Het Land van Beveren bestaat in 2007 50 jaar. De kring ontwikkelt n.a.v. dit een jubileum een vignet en een uitgebreid feestprogramma. Zo zullen vijftig erfgoeditems de werking van de kring belichten in de tentoonstelling *50 jaar Land van Beveren* en is er de tentoonstelling *De Bourgondische Heren van Beveren*. De DVD *Beveren in Beeld* wordt gepresenteerd en er is een lezing over Fort Liefkenshoek.

Meer informatie op www.landvanbeveren.be of op 03 778 35 12 (Dirk Van Duyse).

11. Oproep Waas zilver

Van 2 oktober 2007 tot 6 januari 2008 organiseert het Zilvermuseum Sterckshof een tentoonstelling over de edelsmeden uit het Land van Waas van ca. 1700 tot 1869. Tot hertoe werden ca. 100 objecten teruggevonden, maar misschien bezit u zelf wel werk van Wase zilversmeden. Wim Nys lanceert daarom een oproep om Waas zilver terug te vinden.

Meer informatie over hoe u Waas zilver kan herkennen in de [uitgebreide oproep](#) of op 03 360 52 46.

12. Oproep heemkring Nieuwkerken: benamingen oud ambachtsmateriaal

De objectencollectie van de heemkring Nieuwkerken bestaat voor een groot deel uit gereedschap, instrumenten, machines en huisraad. Soms zijn hiervan de Nieuwkerkse benamingen bekend, maar niet altijd de correcte Nederlandstalige. Soms is zelfs de lokale benaming onbekend. Vooral voor volgende collecties stelt zich dit probleem: kuiperij, smederij, schrijnwerkerij, klompenmakerij, loodgieterij. Weet u of kent u personen die hier meer vanaf weten en bereid zouden zijn samen de correcte termen te zoeken? Of bestaan er gespecialiseerde werken? Tips en suggesties zijn welkom bij de heemkring Nieuwkerken: Daniël Grumiau, voorzitter, 03 776 38 16.

13. Oproep Stedelijke Musea Sint-Niklaas: geneesheiligen

De **Stedelijke Musea van Sint-Niklaas** vernieuwen en in het kader van hun museale opstelling zijn ze op zoek naar **beelden van geneesheiligen in het Waasland**. De beelden zouden minstens 1 meter groot moeten zijn en niet meer gebruikt worden voor hun oorspronkelijke functie zodat ze in het nieuwe museum kunnen opgesteld worden in langdurige bruikleen. Deze heiligen zullen hun leven aan het publiek vertellen, hun genezende functie onthullen en hun plaatsen van verering in het Waasland opsommen.

Hebt u op zolder of in het depot nog een verweesde H. Blasius staan of andere geneesheilige? Ziet u liever dat ze terug wat meer in de belangstelling staan, in een museum bijvoorbeeld? Bent u geïnteresseerd in ons verhaal of het verhaal van deze heiligen? Aarzel dan niet om contact op te nemen met Els Baetens, 03 760 37 52 of els.baetens@sint-niklaas.be.

14. Erfgoedprijs Theo De Decker in Temse

De Beheerraad van het Gemeentemuseum van Temse wil met deze **eenmalige geschiedenisprijs** een oorspronkelijk en wetenschappelijk verantwoord werk met betrekking tot het erfgoed van de gemeente Temse en deelgemeenten (geschiedenis, volkskunde, monumentenzorg, biografie, archeologie, heemkunde, genealogie, ...) bekronen.

Kandidaten voor de prijs kunnen een dossier indienen ten laatste op 1 maart 2007.

Meer informatie en reglement: www.temse.be of bij de cultuurdienst: 03 710 12 74.

ALGEMEEN ERFGOEDNIEUWS

15. Nieuwe site www.helpdesklokaalerfgoed.be

Heemkunde Vlaanderen startte met een aantal partners een nieuwe website op www.helpdesklokaalerfgoed.be. Op deze website vind je een heleboel interessante weblinks,

rapporten, literatuur en een kalender. Maar je kan er ook vragen stellen. Het principe van de website is eenvoudig: je typt je vraag in op een speciaal formulier. Per mail krijg je het antwoord toegestuurd. Voor het antwoord wordt beroep gedaan op een specialist terzake.

16. Digitale inventarisatie van collecties - DICE

Een betere inventarisatie van de Wase collecties is één van de hoofddoelstellingen van de Erfgoedcel Waasland. U kunt altijd bij ons terecht wanneer u vragen heeft rond inventarisatie. In 2007 zetten we ook een aantal grote acties op rond inventarisatie op (zie actieplan). Wanneer u zelf aan de slag wil gaan met inventarisatie, zijn er nu al een heleboel hulpmiddelen ter beschikking:

- [invulboek van MovE](#): een handleiding bij registratie van objecten: met informatie over wat je in welke velden kan noteren (document invulboek Move - minimale registratie) of richtlijnen voor het noteren van namen
- de musea van Oost-Vlaanderen kunnen gratis gebruik maken van het professionele inventarisatieprogramma ADLiB als onderdeel van het project [MovE](#) (of contacteer Anja Veirman, projectverantwoordelijke, op anja.veirman@oost-vlaanderen.be of 09/267.83.71)

Daarnaast zijn er ook een drietal goedkope programma's voor basisinventarisatie: Adlib Light, Pandora en DICE. Een vergelijking tussen deze drie verschillende programma's vindt je [hier](#). **DICE** (Digitale Inventarisatie Cultureel Erfgoed, een project van de Erfgoedcel Antwerpen) is een eenvoudige Access applicatie met aansluiting bij de structuur van ADLiB. Het programma is bedoeld voor de basisregistratie van heel divers cultureel erfgoed. Met behulp van knoppen, invulvelden en lijsten is het invoeren van gegevens in DICE gebruiksvriendelijk. Bestaande inventarissen zijn gemakkelijk te importeren. De uitgebreide handleiding maakt een helpdesk overbodig. DICE wordt gratis ter beschikking gesteld aan Vlaamse instellingen en diensten die cultureel erfgoed beheren. Ga naar www.erfgoedcelantwerpen.be/dice en download de DICE handleiding en het DICE setupbestand. In het Waasland gebruikt Boerke Naas reeds dit programma.

Voor vragen over inventarisatie of deze programma's kan u steeds terecht bij Ode De Zutter (03 776 65 93 en ode.dezutter@icwaas.be).

17. Vrijwilligerswerking – interessante brochure

Een aantal onder jullie vroegen ons om een korte en toegankelijke tekst over de aansprakelijkheid en de verzekering uit de nieuwe wet over vrijwilligerswerking die vanaf januari 2007 van toepassing is.

Op onze site vindt u een beknopte en toegankelijke [brochure](#) met info over de verzekering, de kostenvergoeding, aansprakelijkheid en informatieplicht.

U vindt er ook een voorbeeld van een [afsprakennota](#).

18. Studiedag digitale bewaring en ontsluiting van historische kranten

Op **donderdag 1 februari 2007** organiseert de Erfgoedcel Ieper 'Oud nieuws, nieuw leven? Studiedag over de digitale bewaring en ontsluiting van historische kranten' in het Stadhuis van Ieper. Meer informatie op www.erfgoedcelieper.be of bij Eva Wuyts op 057 23 93 12.

19. Basis cursus erfgoededucatie

Villa Futura organiseert in Kortrijk en Hasselt een cursus basiseducatie voor erfgoedverenigingen in 5 lessen, tussen 9 februari 2006 tot 16 maart 2007.

Meer informatie vind je [hier](#) of bij Lieslot Anckaerts, 09 223 97 00.

Meer informatie over andere studiedagen op www.culturelebiografie.be

Ontvangt u de nieuwsbrief per post, maar wil u hem liever per e-mail ontvangen? Wilt u de nieuwsbrief liever op een ander emailadres ontvangen? Mail naar erfgoedcel@icwaas.be met als onderwerp 'Adreswijziging Nieuwsbrief'. Nieuwe abonnees mailen hun naam, adres, e-mailadres, telefoonnummer en de naam van hun organisatie naar erfgoedcel@icwaas.be met vermelding 'Ontvangen Nieuwsbrief'. Wilt u de nieuwsbrief liever niet meer ontvangen, mail naar erfgoedcel@icwaas.be met vermelding 'Stopzetten Nieuwsbrief'.

De Erfgoedcel Waasland maakt deel uit van het Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Land van Waas (I.C.W.) en wordt ondersteund door de Vlaamse overheid en de steden en gemeenten Beveren, Kruibeke, Lokeren, Sint-Gillis-Waas, Sint-Niklaas, Stekene, Temse en Waasmunster

Lamstraat 113
9100 Sint-Niklaas
T 03 776 65 93
F 03 777 97 39
erfgoedcel@icwaas.be
www.erfgoedcelwaasland.be